

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI
SENARYO 4

Soru 1 (SB.7.4.1): Bilginin depolanması ve aktarılmasında kullanılan malzemeler zamanla daha hafif ve taşınabilir hale gelmiştir.

a) Bergama Krallığı tarafından, kâğıt sıkıntısı nedeniyle koyun ve keçi derisinden üretilen, kâğıttan daha dayanıklı olan malzemenin adı nedir?

b) 1971 yılında yaşanan hangi teknik gelişme, bilgisayarların küçülmesini, ucuzlamasını ve bilginin dijital olarak depolanmasını hızlandırmıştır?

Soru 2 (SB.7.4.2): Türk-İslam medeniyetinde yetişen bilginler sadece tıp ve matematik değil, mühendislik ve coğrafya alanında da devrim yapmışlardır. Aşağıdaki başarıları verilen bilginlerin isimlerini yazınız:

.....	: 13. yüzyılda yaşamış bir mekanik dehasıdır. İlk robotu yaptığı kabul edilir ve 50'den fazla mekanik cihazın çizimini yapmıştır.
.....	: 1517 yılında Amerika ve Afrika kıyılarını da gösteren ilk Dünya Haritası'nı çizen, " <i>Kitab-ı Bahriye</i> " eserinin sahibi ünlü denizcidir.

Soru 3 (SB.7.4.3): Avrupa'da XV. ve XX. yüzyıllar arasında yaşanan bazı keşifler, fizik ve kimya bilimlerinin temelini atmıştır.

a) Isaac Newton'un sistemleştirdiği, evrendeki cisimlerin birbirini çektiğini savunan kanunun adı nedir?

b) "Bilim için ölen kadın" olarak anılan, radyoloji biliminin kurucusu ve iki kez Nobel ödülü alan ilk bilim insanı kimdir?

Soru 4 (SB.7.4.4): İbn-i Sina, "*Bilim ve sanat takdir edilmediği yerden göçer*" demiştir. Bu sözden yola çıkarak; özgür düşünce ortamının bulunmadığı bir toplumda bilimsel gelişmelere ne olacağını, Orta Çağ Avrupa'sındaki kilise baskısından (Skolastik düşünce) bir örnek vererek açıklayınız.

Soru 5 (SB.7.5.1): Toprağın korunması ve verimli kullanılması antik çağlardan beri büyük önem taşımıştır. Friglerin tarım ve hayvancılığı korumak adına koydukları çok sert kurallara (kanunlara) iki örnek veriniz.

Soru 6 (SB.7.5.2): Sanayi İnkılabı sadece fabrikaların kurulması değil, üretim yöntemlerinin de temelden değişmesidir. Sanayi İnkılabı öncesi ve sonrası üretim tekniklerini; "*üretim miktarı*" ve "*teknik bilgi/uzmanlık*" açısından karşılaştırınız.

Soru 7 (SB.7.5.3): Osmanlı Devleti döneminde kurulan vakıflar, toplumsal hayatın her alanında hizmet vermiştir.

a) Osmanlı vakıflarının "*altyapı*" ve "*hayvan hakları*" alanında yaptığı çalışmalara birer örnek veriniz.

b) Günümüzde doğal varlıkları korumak ve ağaçlandırma yapmak amacıyla faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşu hangisidir?

SENARYO 4 - CEVAP ANAHTARI

Cevap 1:

- a) Bu malzemenin adı parşömendir.
- b) 1971 yılında ilk mikro işlemcinin icat edilmesi, bilgisayar dünyasında bir devrim yaratarak cihazların küçülmesini sağlamıştır.

Cevap 2:

- İlk robotu yapan mekanik dehası: Cezerî.
- Ünlü denizci ve haritacı: Piri Reis.

Cevap 3:

- a) Bu kanun Kütle Çekim (Yerçekimi) Kanunu'dur.
- b) Bu bilim insanı Marie Curie'dir.

Cevap 4: İbn-i Sina'nın sözü, bilimin gelişmesi için özgür ve destekleyici bir ortamın şart olduğunu vurgular. Özgür düşüncenin olmadığı yerlerde bilim durur. Örneğin; Galileo, "Dünya Güneş'in etrafında dönüyor" dediği için kilise tarafından yargılanmış ve ev hapsine alınmıştır. Bu baskıcı ortam bilimsel ilerlemeyi engellemiştir.

Cevap 5: Friglerde tarımı korumak için:

1. Öküz kesmenin cezası ölümdü.
2. Saban kırmanın cezası ölümdü.

Cevap 6:

Üretim Miktarı: Sanayi öncesi üretim sınırlı iken; sanayi sonrası makineleşme ile çok fazla ve çeşitli (seri üretim) olmuştur.

Teknik Bilgi: Sanayi öncesi üretim tecrübe ve ustalığa dayanırken; sanayi sonrası üretim bilim ve teknolojiye dayalı hale gelmiştir.

Cevap 7:

a) Altyapı: Yol, köprü, çeşme ve kervansaray gibi yapıların inşası; Hayvan hakları: Sokak hayvanlarının beslenmesi ve tedavisi için vakıf kurulması.

b) Bu kuruluş TEMA (Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı) vakfıdır.